

פתרון הבחינה חלק שני בעברית תשע"ח, 2018

שאלון: 11108

מוגש ע"י צוות המורים של High-Q Global

הערות:

1. תשובות המוצגות כאן הן בגדר הצעה לפתרון השאלון.
2. תיתכנה תשובות נוספות, שאינן מוזכרות כאן, לחלק מהשאלות.
3. חלק מהתשובות הן בנקודות בלבד, על הנבחן לפרט את הדברים.

פרק ראשון – הבנה והבעה

1. לפי טקסט 1, ההוכחה כי המטרה התגשמה היא: "חלומו של יקותיאל לננס יחד ספורטאים יהודים מן העולם כולו התגשם"; "המכבייה היא הוכחה נוספת שמדינת ישראל היא לא רק 'מדינה לאזרחיה' אלא גם 'מדינת משפחה': מדינתה של המשפחה היהודית בעולם כולו, שאף שהיא פזורה על פני ארצות ומדינות שונות, מרכזה בישראל".
לפי טקסט 2, ההוכחה כי המטרה התגשמה היא: "המכבייה הייתה זירה מרשימה במיוחד להצגת הרעיון שמדינת ישראל היא מרכז העם היהודי והיא שואפת לקיבוץ הגלויות בציון".
לפי טקסט 3, ההוכחה כי המטרה התגשמה היא: "המכבייה ממחישה בנחרצות ובבהירות את מרכזיותה הבלתי מעורערת של ישראל בעולם היהודי של ימינו".
2. על פי שלושת הטקסטים, למכבייה אין ערך מקצועי ספורטיבי גבוה כי הישגים בה בינוניים רוב הזמן והיא זוכה לצופים מעטים. **טקסט 1**: "מבחינת רמת הספורט גרידא, הישגי הספורטאים היהודים במכבייה הם לא פעם בינוניים ומטה". **טקסט 2**: "כשאנחנו בוחנים את ערכו של מפעל זה, הרי שמדובר בתחרויות חובבניות שרמתן המקצועית הספורטיבית ירודה ואין בהן שום עניין לציבור מלבד לאלה המשתתפים בהן בפועל". **טקסט 3**: "אפשר להתווכח על החשיבות הספורטיבית של המכבייה".
3. שתי הטענות של אנשים אחרים שמביא הכותב בטקסט השלישי הן:
א. הטענה כי יש כאלה המערערים על המשמעות של המכבייה, שעל פיה היהודים הם עם אחד. הביטוי הרלוונטי: "בעולם יש קולות לא מעטים".
ב. התנועה הציונית הצעירה סברה כי אם יתחזקו היהודים מבחינה פיזית ישתפר מעמדם גם בזירה המדינית. הביטוי הרלוונטי: "התנועה הציונית הצעירה סברה".
4. עמדתו של כותב טקסט 1: למרות הישגים הבינוניים במכבייה, ערכה הוא רב, מכיוון שהיא מוכיחה שישראל היא לא רק מדינת אזרחיה אלא גם מדינתה של כל המשפחה היהודית ברחבי העולם.
עמדתו של כותב טקסט 2: חשיבותה של המכבייה בשנות השלושים והארבעים הייתה גדולה מאחר שבתקופה זאת היו איומים חיצוניים רבים על היהודים וכן התקיים מאבק פנימי על הזהות היהודית. המכביות הציגו לעולם את תרבות הגוף היהודית המתפתחת וגרמו לבני נוער יהודים מהגולה לבוא לארץ ישראל ולראות את המפעל הציוני.
עמדתו של כותב טקסט 3: האדישות וחוסר העניין שבהם מתקבלת המכבייה כיום בציבור ובתקשורת משקפים בפועל את המשמעות האמיתית של מפעל זה.

פרק שני: תחביר

7. א. ממאמרו של קאופמן עולה כי בשנים האחרונות הולכת ופוחתת החשיבות של המכבייה. **משפט מורכב**

העולם היהודי כבר אינו זירה תוססת של מאבקי זהות. **משפט פשוט**

למרות האתוס של "הגורל היהודי המשותף" ומאמצי ההסברה של מדינת ישראל, לרוב אזרחי ישראל אין עניין מיוחד בקהילות היהודיות שבתפוצות, ולרוב הקהילות שבתפוצות אין עניין מיוחד במדינת ישראל. **משפט מחובר**

הפסוקית במשפט הראשון: כי בשנים האחרונות הולכת ופוחתת החשיבות של המכבייה. **פסוקית נושא**

האיבר האחרון של המשפט המחובר: לרוב הקהילות שבתפוצות אין עניין מיוחד במדינת ישראל.

החלקים הכוללים: במשפט השלישי – האתוס של הגורל היהודי המשותף ומאמצי ההסברה של מדינת ישראל (**תיאור כולל**)

ב. נשואים: 1. עולה, הולכת ופוחתת

2. זירה

3. אין, אין

ג. על פי מאמרו של קאופמן, בשנים האחרונות הולכת ופוחתת החשיבות הלאומית של המכבייה.

8. א. 1. משפט מחובר.

2. מאורעות הדמים בארץ, הזעזועים הגדולים באירופה, השואה של העם היהודי ומלחמת העצמאות – נושא.

3. כל אלה – תמורה (ביטוי מכליל). מטרת התמורה היא להדגיש את כמות המאורעות שעברו על העם היהודי ועוצמתם.

4. ומלחמת העצמאות – ו"ו החיבור בתוך החלק הכולל (נושא). והיא – ו"ו חיבור שהיא מילת קישור של משפט מחובר ומבטאת קשר לוגי של הוספה (האיבר השלישי במשפט המחובר).

ב. 1. התמורה – אנטישמיות חריפה וקיצונית.

2. במשפט הראשון – איום חיצוני (מושא).

במשפט השני – מרק ספיץ (לוואי).

9. א.

הנוסח התקין	השיבוש	
והנגרמות (התופעות)	והנגרמים	1
כשאנו	שאנו	2
הן (תנועות הנוער)	הם	3

ב. והנגרמות – הנשוא צריך להתאים לנושא במין ובמספר.

ג. 1. במידה ו, באם.

2. לו היית מתאמן יותר, היית יכול לנצח במשחה הגמר.

אם תתאמן יותר, תוכל להשתתף במכבייה הבאה.

אילולא קנינו כרטיסים מראש, לא היינו יכולים להשתתף בטקס הפתיחה.

10. א. החלק הכולל במשפט הראשון הוא: אינם רק נציגי מולדתם אלא גם נציגי העם היהודי. (נשוא)

החלק הכולל במשפט השני הוא: באליפות אסיה, אלא באליפות אירופה. (מושא)

החלק הכולל במשפט השלישי: לאומית או ספורטיבית. (לוואי)

הקשר הלוגי בחלק הכולל של המשפט הראשון – הוספה. הקשר הלוגי בחלק הכולל של המשפט השני – ניגוד. בחלק הכולל של המשפט השלישי – ברירה.

ב. הספורטאים משתתפים באליפות אירופה ולא באליפות אסיה.

11. א. כמה דקות לפני טקס פתיחת המכבייה ה-15 צעדה משלחת אוסטרלית על גשר עץ מעל נחל הירקון בדרכה לטקס.

ב. סדר כרונולוגי: הטקס שודר בשידור ישיר בטלוויזיה למיליוני צופים.

גשר העץ מעל נחל הירקון עם המשלחת האוסטרלית קרס.

עשרות ספורטאים נפלו לנחל המזוהם.

ארבעה ספורטאים נהרגו.

צל כבד הוטל על המדינה כולה ובייחוד על מארגני המכבייה.

על כמה מן המארגנים הושתו עונשי מאסר.

ג. מושא – למיליוני צופים

עץ – לוואי

לנחל – תיאור

פרק שלישי: מערכת הצורות

12. א. ע"ו: חשים, מוכנים, לבוא, תפוצות, מדינת

ב. תוצאה – נפיו/ונל"א

ג. הוצאה

ד. להיוולד

ה. 1. להפיץ

2. הפצה

3. נפוצים

13. א. קל – באה

נפעל – נשמעת

הופעל – מובנת

הפעיל – להדביק

פיעל – מנסים

פועל – מדובר

התפעל – מתאפשר

ב. שלמים – מדובר

ע"ו – באה

נלי/ה – רואים

נל"א – לבטא

ג. גרימה – להבאיש

הדדי – נפגשים

ד. אני אוכל להצליח בבגרות בלשון.

14. א.

פועל	שורש	בניין
תִּרְמָה	תרם	קל
הִרְיָמָה	רומ	הפעיל
רוֹמֵם	רומ	פיעל
מִתְרַיֵּם	תרי/ה	הפעיל
מִתְרַיֵּם	תרם	הפעיל
תִּרְמָה	רמי/ה	פועל

ב. מתרים – שם הפועל: להתרים, שם הפעולה: התרמה

תרומה – שם הפועל: לרמות, שם הפעולה: רמייה

15. א. יוצאת דופן מבחינת הגזרה: תודעה (נפיו/ו)

ב. ע"ו.

ג. התמוטטות, הנפה, ריצת

ד. הודעה, הנעה

ה. התרוצצות

16. א. 1. מדיניות: מדיני + X (שם עצם מופשט), מדינה + X (שם תואר)

2. מדינאי

3. דיון

ב. לפידן – צורן סופי X שמבטא משמעות של מקצוע.

לפדן – שורש ומשקל, משקל קטלן של בעלי מקצוע.